

1. CILJI IN INTERESI DRUŽBENEGA RAZVOJA 1981 – 1985

V obdobju 1981–1985 bodo delovni ljudje in občani s svojim delovanjem, združevanjem dela in sredstev ter preko mreže samoupravnih sporazumov o temeljnih planov, dogovora o temeljnih plana in nato usklajenih planov, uresničevali naslednje interese in cilje družbenega razvoja in vseh subjektov v njih:

- Nadaljevanje razvoja socialističnih samoupravnih odnosov v vseh sredinah in krepitev delegatskega sistema;
 - Postopno izenačevanje pogojev dela in bivanja;
 - Stabilna rast osebnega in družbenega standarda ter izboljševanje delovnih in življenjskih pogojev delavcev in občanov, vendar počasnejša od gospodarske rasti;
 - Nadaljevanje intenzivne rasti gospodarstva in v tem usklajen razvoj vseh sektorjev v medsebojni povezanosti;
 - Nadaljevanje krepitev družbenoekonomske motivacije delavcev za rast dohodka, rast produktivnosti dela, smotrno uporabo sredstev in novoustvarjene vrednosti;
 - Uveljavitev dohodkovnih odnosov, povezovanje organizacij združenega dela preko sistema ustvarjanja skupnega prihodka in skupnega dohodka, pri tem še posebej med proizvodnimi in trgovskimi organizacijami;
 - Razvijanje krajevnih skupnosti;
 - Razvoj in krepitev svobodne menjave dela in uveljavljanje solidarnosti;
 - Intenzivna krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozashite;
 - Varovanje okolja;
 - Smotrna uporaba prostora in zaščita zemlje
- Na področju razvoja gospodarstva so temeljni cilji razvoja v naslednjem srednjeročnem obdobju:
- Zagotovitev intenzivne rasti družbenega proizvoda na osnovi rasti produktivnosti dela, boljše izrabe delovnega časa in sredstev, na osnovi novih naložb in ne z ekstenzivnim zaposlovanjem;
 - Zagotovitev spremembe v delitvi družbenega proizvoda v korist sredstev za razširjeno reprodukcijo;
 - Naraščanje izvoza in načrtno razvijanje proizvodnje za izvoz oz. za nadomeščanje uvoza;
 - Povečanje učinkovitosti investicij, ki naj bi pripomogle k naraščanju industrijske proizvodnje na temeljih visoke tehnologije; ter ob uvajanju avtomatizacije in modernizacije proizvodnje,
 - Omejevanje ekstenzivnega zaposlovanja;
 - Povezovanje OZD z znanostjo ter hitrejšo uvajanje novih znanstvenih dosežkov in inovacij v proizvodnjo;
 - Nadaljevanje prestrukturiranja gospodarstva s tem, da bo dosežen nadpovprečno hiter razvoj prioritarnih panog ter da bodo prioritete naložbe za katere bomo združevali sredstva, usmerjene v prioritete panoge;
 - Stalno prilagajanje samoupravne organiziranosti, povezovanje in združevanje ter integracije bodisi horizontalno, bodisi vertikalno, še posebej na področju projektiranja, inženiringa in svetovanja.
- Na področju družbenih dejavnosti so temeljni cilji razvoja v naslednjem srednjeročnem obdobju:
- Vsebinsko in funkcionalno povezovanje SIS družbenih dejavnosti na nivoju občine, mesta in regije ter republike,
 - Intenziviranje samoupravne organiziranosti v OZD družbenih dejavnosti in njihovega povezovanja s krajevnimi skupnostmi in združenim delom v neposrednem življenjskem in delovnem okolju (več-namenska uporaba objektov družbenega standarda);
 - Združevanje sredstev, da bi tako v okviru svobodne menjave dela, v naslednjem srednjeročnem obdobju realizirali izgradnjo prioritarnih objektov družbenega standarda, upoštevajoč dejanske potrebe po posameznih območjih občine;
 - Zagotavljanje sredstev za investicijsko vzdrževanje že obstoječih objektov družbenega standarda;
 - Izboljševanje storitev OZD družbenih dejavnosti;
 - Pospešeno razreševanje kadrovske problematike, da bi omejili kadrovskega deficit in fluktuacijo kadra zlasti na prioritarnih področjih družbenih dejavnosti kot so to področje otroškega varstva, vzgoje in izobraževanja in zdravstva. V tej smeri bomo predvsem hitreje razreševali vprašanje zagotavljanja stanovanj delavcem v navedenih področjih;
 - Nadaljnje razvijanje in uresničevanje integracijskih procesov na področju združevanja in povezovanja ter izvajanja strokovnih opravil in nalog v OZD družbenih dejavnosti.
 - Uresničevanje pogojev za razvoj usmerjenega izobraževanja, kar

bomo realizirali s postopno preobrazbo vzgojno-izobraževalnega sistema, ki mora odražati potrebe združenega dela ter prestrukturiranja gospodarstva;

- V sodelovanju z dejavniki v okviru mesta in republike si bomo prizadevali za izpeljavo centrov za usmerjeno izobraževanje za področje kovinarstva, kemije in farmacije ter elektronike, obenem pa se bomo opredelili za razvoj gimnazije.

2. GLOBALNE USMERITVE

V srednjeročnem obdobju 1981–1985 so globalni cilji usmerjeni v nadaljnjo krepitev samoupravljanja in v razvoj delegatskega sistema, s čimer bomo zagotovili, da se bodo vsi delovni ljudje in občani lahko uveljavili kot svobodni in neposredni nosilci družbene reprodukcije. Prav tako pa bomo nadaljevali z intenzivno krepitevijo splošne ljudske obrambe in družbene samozashite na vseh nivojih. Razvoj teh dejavnosti morajo zagotoviti prav vsi nosilci planiranja v svojih planskih dokumentih ter jih v teku srednjeročnega obdobja 1981–1985 tudi dosledno uresničevati.

Obdobje 1981–1985 bo pomenilo na področju gospodarjenja prehod iz kvantitete v kvaliteto. Osnovna značilnost gospodarske rasti morajo biti intenzivne ob t.i. „tehnološkem proboju“. To pomeni, da bomo opuščali delovno intenzivne dejavnosti in izvajali tehnološko zahtevno proizvodnjo, torej kapitalne in razvojno intenzivne dejavnosti. Nosilci planiranja bodo ta prehod zagotovili s planiranjem lastnih investicij. Tako se bomo v tem srednjeročnem obdobju opredelili samo za take investicijske projekte, ki bodo zahtevali visoko razvito tehnologijo, ki bodo dajale vsej 1.000.000 din dohodka na delavca letno in s katerimi bodo odpirali delovna mesta predvsem za visoko kvalificirane delavce.

a) GOSPODARSKA USMERITEV

Planske zadolžitve globalnih okvirov razvoja v letih 1981–1985:

realni porast v %

– družbeni proizvod	5,5 %
– zaposlenost v družbenem sektorju	2,5 %
– produktivnost dela	3,0 %
– akumulacija	4,5 %
– osebni dohodki na zaposlenega	2,2 %
– izvoz	5,0 %
– uvoz	2,8 %

Za realni porast družbenega proizvoda – 5,5 % se določi planska usmeritev:

– odnos do ustvarjenega družbenega produkta:

preko 60 % vsled večje družbene produktivnosti dela pod 40 % na račun novega zaposlovanja delavcev

ciljne usmeritve novih investicij: investirati v panoge gospodarstva s ciljem, da se doseže največji dohodek na delavca.

Zaposlenost v družbenem sektorju – realni porast za 2,5 % – se določi struktura priliva zaposlenosti iz:

1,1 % iz avtohtonega dela

1,4 % iz prilivov prebivalstva – migracije

Zunanjetrgovinska menjava:

povprečje zadolžitve za obdobje 1981–1985 naj bi znašalo:

60 % izvoza

40 % uvoza.

Izvoz naj bi pokrival uvoz v strukturi zunanjetrgovinske menjave do leta 1985–100 %. V strukturi pokrivanja regionalnega izvoza je ciljna usmeritev, da se 80 % izvoza vrši v države konvertibilnega področja.

Prednostne dejavnosti gospodarstva v letih 1981–1985:

1. strojogradnja in kovinsko-predelovalna industrija,
2. kemična in farmacevtska industrija
3. elektro in elektronska,
4. specializirana tekstilna industrija,
5. kmetijstvo,
6. storitvena obrt,
7. turistično gostinska ponudba

b) PROSTORSKA ORIENTACIJA

Pri urejanju prostora bomo:

- Upoštevali načelo policentrizma, organiziranosti programov in dejavnosti v prostoru;
- Organizirali manjše število večjih gradbišč (stan. sosask, ind. con);

- Proučevali bomo pojave in posledice, ki jih družbeno-ekonomski razvoj povzroča v naravi ter odstranjevali negativne vplive na okolje;
- Začeli s sanacijo in prenovo starega dela mesta;
- Racionalizirali bomo vse postopke v zvezi s pripravo in sprejemanjem prostorske in gradbene dokumentacije;
- Varovali bomo vodne vire, določili varstvene pasove tudi za zajetja krajevnega pomena;
- Predvideli površine za eventualne evakuacije v primeru elementarnih nesreč in drugih izjemnih razmer;
- Skrbeli bomo za krajevne ceste in mostove, ki imajo strateški pomen;

3. INDUSTRIJA

S sprejetimi družbenopolitičnimi izhodišči verificirana globalna strategija razvoja našega gospodarstva je na osnovi analize komparativnih prednosti za Ljubljano in občino podana s konceptom razvoja, ki temelji na hitrejšem in kvalitetnejšem razvoju industrije, ki naj tako postane osnovno gibalno gospodarskega napredka v Šiški.

Razvoj industrije, ki je omejevan s prostorom, z vodo, s toplotnimi inverzijami in z omejenimi možnostmi financiranja kapitalnih naložb, bomo usmerjali v posamezne namensko opredeljene industrijske cone, pri čemer moramo zagotoviti prednost tisti industriji, ki se vsestransko najugodnejše vključuje v gospodarski prostor tako v pogledu komunalnih in drugih infrastrukturnih priključkov kot v pogledu optimalno opredeljenih pogojev gospodarjenja.

Da bi zagotovili smotno in racionalno izrabo za industrijo opredeljene še proste površine predlagamo naslednje ukrepe:

- Sprejeti ekonomske in prostorske kriterije za izbor novih investicij, ki morajo upoštevati naravnost gospodarstva na kapitalno intenzivne programe oziroma višje strukturirano proizvodnjo, za prednostni con (lega ob železniških in cestnih priključkih), zaposlovanje delovne sile in v zvezi s tem razrešitev dnevne migracije; omejitvene faktorje con (lega ob vodnih rezervirjih, bližina stanovanjskih sosesk in s tem povezane ekološke omejitve ipd.);
- Razvoj intenzivne industrije (gradnja v višino, naslonitev na vsklajene optimalne zmogljivosti energetskih priključkov in povezovanje z že obstoječimi industrijskimi jedri);
- Opredeliti je potrebno izbor obstoječih proizvodnih objektov, ki z razširitvijo oziroma z medsebojnim povezovanjem v naših dejavnostih lahko ustvarijo nove proizvodne kvalitete: v pogledu izvozno uvozne usmerjenosti in s ciljem izboljšave devizne bilance:
 - v pogledu surovinske in energetske odvisnosti na dosegljive vire;
 - v pogledu produktivnosti, vključevanje višje kvalificiranih struktur delavcev, ter v zvezi s tem zmanjševanje potreb po novih delovnih mestih in s ciljem doseganja čim višjega dohodka na delavca;
 - povezovanja proizvodnje z znanstvenimi institucijami in razvijanje tehnologije in „know-how“, ki naj sloni na lastni razvojni dejavnosti ob minimalnem vključevanju tujih licenc, z večjim vključevanjem avtomatizacije in modernizacije tehnoloških postopkov,
 - v pogledu varstva okolja v vseh oblikah.
- Sprejeti ekonomske in prostorske kriterije za ovrednotenje programov bodočih investitorjev ter napraviti selektivni izbor;
- Po opredelitvi in izboru programov bomo oblikovali celovit pristop k asanaciji, rekonstrukciji in izgradnji posamezne cone oziroma skupin con.

4. PODROČJE KMETIJSTVA

A. KMETIJSTVO

- Razdeliti interese kmetijstva, gozdarstva in urbanizacije. Izdelati in sprejeti prostorski plan v občini pri čemer je potrebno omejiti spreminjanje namembnosti rodovitnih kmetijskih zemljišč. Še posebej je potrebno varovati kmetijska zemljišča v zaključenih conah kmetijskih TOZD in zaščitenih kmetijah;
- Pospešiti spreminjanje družbenoekonomskih odnosov na vasi z uvajanjem različnih oblik združevanja dela, sredstev in zemlje, spodbujati smotno rabo kmetijskih zemljišč in oblikovati večje zemljiške komplekse. Nosilec spreminjanja družbenoekonomskih odnosov naj bo Kmetijska zadruga, ki ji je potrebno zagotoviti večjo družbeno pomoč. Cilj novih družbenoekonomskih odnosov je večja socialna varnost kmetov, večji pridelki in boljša gospo-

darska učinkovitost;

- Uspešno izvajati kmetijsko politiko in razreševati pravne postopke pri razreševanju kmetijskih zemljišč;
- Uspešno izvajati hidro in agromelioracije, pridobivati in izboljševati kmetijska zemljišča ter obnavljati opuščena kmetijska zemljišča. Skrbeti, da bo vsa razpoložljiva kmetijska zemlja bolj uporabljena;
- Združiti vse, ki so na območju občine in mesta zainteresirani za razvoj kmetijstva in v okviru teh načrtno, smotno in enotno sprejemati ukrepe za hitrejši razvoj kmetijstva in za reševanje obstoječe problematike; sanacija družbenih živinorejskih farm, kreditiranje nabave poslovnih sredstev v družbenem in zasebnem sektorju, pomoč hribovskim kmetom in drugo pospeševalno delo;
- Nujnost ohranitve kmetij v hribovitih predelih občine, ki so še posebej važne iz vidika SLO. Sprejeti je potrebno agrarnopolitične ukrepe, ki bodo zagotovili socialno varnost hribovskim kmetom;
- Za povečanje kmetijske proizvodnje in ohranitev naseljenosti na hribovitem območju je poleg davčnih olajšav potrebna še izdatnejša materialna pomoč in stimulacija;
- Nujno oživiti delo za zložbo zemljišč, saj sedanja parcelna in lastninska razdrobljenost onemogoča racionalno izkoriščanje mehanizacije;
- Samoupravno in družbeno-politično organizirati krajevne skupnosti na vasi tako, da bo omogočeno kmečkemu proizvajalcu polno samoupravno odločanje o pogojih dela, življenja in o rezultatih dela ter že naprej ustvarjati pogoje za krepitev interesa kmetov, da se bodo vključevali in združevali v kmetijsko zadrugo in tam uveljavljali samoupravne pravice;
- Usmerjenost kmetijske proizvodnje naj bo še v naprej predvsem v živinorejo za proizvodnjo mleka in prireje mesa, v poljedelski panogi za proizvodnjo krompirja in krmskih rastlin, v neposredni bližini mesta pa naj bi se hitreje razširjalo tudi pridelovanje zelenjave in jagodičevja;
- Posvetiti posebno pozornost sanaciji družbenih živinorejskih farm in kmetijski izrabi Polhograjskih Dolomitov; Stalno vzdrževati zbiralnice za mleko in jih postopno zamenjati z novimi bolj sodobnimi;
- Nadomeščati izrabljeno kmetijsko mehanizacijo;
- Skupnost za pospeševanje kmetijstva (kot doslej) naj tudi v bodoče regresira gradnjo silosov za živinsko krmo;
- Vzreja konj naj bo ena izmed prioriteten nalog pospeševalne skupnosti. Pristopi naj se čimprej k iskanju interesentov in jih primerno stimulira;
- V okviru SIS za preskrbo načrtovati in sklepati dogovore o pridelovanju posameznih vrst pridelkov za kritje potreb občine in Ljubljane. S tem bomo odstranili enega od vzrokov nezadovoljivega dosežanega razvoja kmetijstva – nestalne tržne razmere in preprečili nihanje v ponudbi in ceni;
- Intenzivirati gospodarjenje z gozdovi, predvsem s premeno degradiranih gozdov listovcev in odbiranje gozdov za izgradnjo gozdnih prometnic;
- Zaradi velikega pomena gozdov za človekovo okolje predvsem v primestnem območju bo potrebno proučiti, katere gozdne površine bo potrebno izločiti za gospodarjenje s posebnim namenom.

B. KMETIJSKA ZEMLJIŠKA SKUPNOST

- Opredeliti dolgoročno namembnost zemljišča za potrebe kmetijstva in gozdarstva in kmetijska zemljišča razvrstiti po naravnih lastnostih, primernosti za uporabo sodobne tehnologije in možnosti za oblikovanje kompleksov za družbeno in družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo;
- Razmejiti kmetijska zemljišča na zemljišča, ki se bodo zaraščala z gozdnim drevjem in na tista, ki bodo ostala za kmetijsko rabo in v tej zvezi izvajala ukrepe za ohranitev le-teh. Pri tem se bo samoupravno dogovarjalo z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o ukrepih za zmanjševanje zaraščanja kmetijskih zemljišč oziroma za uvajanje novih družbeno dogovorjenih funkcij takšnega zemljišča. Pri tem pa se bo težilo za tem, da se čimbolj ohrani primerna funkcija takega zemljišča;
- Izdelati agrokarte in programe razvojnih usmeritev kmetijstva v občini;
- Reaktivirati opuščene kmetijske površine in vključevanje opuščeni zemljišč kmetov v organizirano tržno proizvodnjo. Kmetijska zemljiška skupnost bo dajala pri tem ustrezno pomoč in predlagala ukrepe zato, da bi bila zemlja primerno obdelana;
- Gospodariti s skladom kmetijskih zemljišč tako, da se bodo